

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΝΑΖΗΣ

Ο ΔΡΟΜΟΣ

ΠΡΟΣ ΤΗ

ΣΠΑΡΤΗ

ΑΝΑΒΙΩΝΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΑΘΛΟ ΤΟΥ ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗ ΠΟΥ ΕΝΕΠΝΕΥΣΕ ΤΟΝ
ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΕΡΟ ΑΓΩΝΑ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

KEY BOOKS

Oiti 2152
Lichas
Loutra
Aidipsou
Mantoudi
Pyxaria 1343
Kymi
Akrotiri
Kymis
Chalkida
Aliveri
Livadeia
Atalanti
Liakoura (Mount Parnassus)
2455
Itea
Amfissa
Thiva
Kifisia
Nea Liosia
Megara
Salamina
Piraeus
Athens (Athena)
Agius Dimitrios
Argos
Nafplio
Kranidi
Ydra
Spetses
Leonidio
Gytheio
Monemvasia
Neapoli
Akrotirio Maleas
Akrotirio Kapello
Kythira
Steno Elafonissou
Lakonikos Kolpos
Areopoli
Messiniakos Kolpos
Tainaro
Sparta (Sparta) 2404
Evrotas
Parnonas
Argolikos Kolpos
Kythnos
Agius Georgios
Saronikos Kolpos
Aigina
Poros
Serifos
Kimo
Antimilos
Milos
Mirtoos
Pelagos
Gulf of Corinth
Kyllini 2376 (Korinthos)
Tripoli
Alolopoli
Sini
Tamata
Lamia

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	13
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	17
1. ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΜΕΤΑΝΑΣΤΗ	19
2. ΠΟΙΟΣ ΕΙΜΑΙ;	27
3. ΧΩΡΑΦΙΑ ΜΕ ΜΑΡΑΘΟ	35
4. ΕΝΩΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΝΗΜΕΣ	45
5. ΟΛΑ ΜΕΣΑ	55
6. ΑΚΟΜΑ ΠΑΡΑΠΕΡΑ	59
7. ΛΥΠΗΘΕΙΤΕ ΤΑ ΑΛΟΓΑ	67
8. ΑΣ ΡΟΚΑΡΟΥΜΕ	81
9. ΟΙ ΠΕΡΣΕΣ ΑΦΙΧΘΗΣΑΝ	99
10. ΟΙ ΡΙΖΕΣ ΕΝΟΣ ΚΛΑΣΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ	109
11. ΧΙΤΩΝΑΣ!	117
12. ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ	125
13. ΚΑΛΩΣ ΗΛΘΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	135
14. ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΣΤΟΥΣ ΛΟΦΟΥΣ	145

15.	Η ΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΟ ΚΑΡΠΟΥΖΙ	159
16.	ΔΗΛΩΝΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	175
17.	ΔΩΣΤΕ ΜΟΥ ΤΑ ΠΗΔΑΛΙΑ	183
18.	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ	193
19.	Ο ΑΓΩΝΑΣ ΑΡΧΙΖΕΙ	205
20.	ΦΤΑΙΕΙ Ο ΑΕΡΑΣ	215
21.	ΕΠΑΦΕΣ ΥΠΕΡΜΑΡΑΘΩΝΙΟΥ ΤΥΠΟΥ	225
22.	ΕΜΜΟΝΙΚΟΙ ΘΑΥΜΑΣΤΕΣ	235
23.	ΚΑΜΕΡΑ, ΦΩΤΑ, ΠΑΜΕ	247
24.	ΤΖΟΡΤΖ ΚΛΟΥΝΕΪ	261
25.	ΤΡΙΑ ΜΕΘΥΣΜΕΝΑ ΠΟΝΤΙΚΑΚΙΑ	273
26.	ΣΚΙΕΣ ΣΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ	281
27.	ΚΑΝ' ΤΟ ΣΑΝ ΕΛΛΗΝΑΣ Η ΜΗΝ ΤΟ ΚΑΝΕΙΣ ΚΑΘΟΛΟΥ	291
28.	ΔΥΟ ΤΡΕΙΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΕΙΝΑΙ Η ΖΩΗ	303
29.	ΤΟ ΤΡΟΠΑΙΟ	313
30.	ΑΛΛΟΣ ΕΝΑΣ ΑΓΩΝΑΣ	331
	 ΚΑΤΑΛΗΞΗ	 341
	ΕΠΙΛΟΓΟΣ	355
	ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	361

«Το μυστικό της ευτυχίας είναι η ελευθερία,
και το μυστικό της ελευθερίας είναι το θάρρος».

—ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ

«Δεν πολεμούν οι Έλληνες σαν ήρωες,
αλλά οι ήρωες πολεμούν σαν Έλληνες».

—ΟΥΙΝΣΤΟΝ ΤΣΟΡΤΣΙΑ

«Πες μου τώρα να προχωρήσω,
και θα τολμήσω τ' ακατόρθωτα».

—ΟΥΙΛΙΑΜ ΣΑΙΞΠΗΡ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ που πρόκειται να διαβάσετε περίμενε υπομονετικά 2.500 χρόνια για να την αφηγηθεί κάποιος. Με σκυλίσια επιμονή στα ιστορικά χρονικά, η θρυλική ιστορία του πρώτου μαραθώνιου άντεξε με αποφασιστικότητα στο πέρασμα των χρόνων, περιμένοντας ακούραστα το μεγαλείο της πλήρους αποκάλυψής της.

Ανέκδοτες ιστορίες και θραύσματα έχουν έρθει στην επιφάνεια στη διάρκεια των χρόνων –με πιο διάσημη την περιγραφή της ξακουστής διαδρομής του Φειδιππίδη από το πεδίο μάχης του Μαραθώνα στην Αθήνα–, αλλά δεν είχε υπάρξει μια βαθύτερη, πιο ερευνητική καταγραφή όσων συνέβησαν σε εκείνον τον πρώτο μαραθώνιο, τουλάχιστον σε μια ενιαία αφήγηση που να συνδέει όλα τα τμήματα μεταξύ τους.

Έως ότου γράφτηκε αυτό το βιβλίο.

Η μακροσκελής ηρωική ιστορία που σας περιμένει αφηγείται το αξιομνημόνευτο ταξίδι ενός μοναδικού, εμπνευσμένου αθλητικού εγχειρήματος που διά παντός διαφύλαξε την πορεία της ανθρωπότητας, τα μέσα με τα οποία αυτό το εκπληκτικό κατόρθωμα επετεύχθη και που όλοι οι άνθρωποι, παρά τις όποιες διαφορές και ανισότητες, μοιραζόμαστε από την αυγή του πολιτισμού: την ικανότητά μας να βάλουμε το ένα πόδι μπροστά από το άλλο και να τρέξουμε.

Γκας Γκίμης, 1927

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΜΕΤΑΝΑΣΤΗ

ΔΕΣΠΟΤΙΚΟΣ ΤΟΣΟ στην κορμοστασιά όσο και στον χαρακτήρα, ο Γκας Γκιμπς διέθετε τη σκληραγωγημένη κοψιά Σπαρτιάτη πολεμιστή μαζί με μια εξίσου δυναστική προσωπικότητα που της ταίριαζε γάντι. Στην ωριμότητά του πλέον, ο Γκας ήταν κοινωνικός και ζωηρός, αλλά η ζωή του δεν ήταν πάντα τόσο ξέγνοιαστη. Πενήντα χρόνια πριν, σε ηλικία μόλις 14 ετών, είχε αφιχθεί στις ακτές της Αμερικής με μόλις είκοσι δολάρια στην τσέπη και χωρίς να γνωρίζει ούτε μια λέξη στα αγγλικά. Από την εφηβεία του είχε αναγκαστεί να βγάζει τα προς το ζην μόνος του, σε μια ξένη χώρα.

Δραστήριος και εργατικός, ο Γκας ακολούθησε τα ένστικτά του σε κάθε γωνιά της χώρας, αξιοποιώντας ευκαιρίες όπου του παρουσιάζονταν, για να εγκατασταθεί στο τέλος στη Δυτική Ακτή, στο Λος Άντζελες. Εκεί γνώρισε μία όμορφη κοπέλα, τη Βασιλική, και ερωτεύτηκε τρελά ο ένας τον άλλον. Δεν άντεχε λεπτό μακριά της. Ένα βράδυ εμφανίστηκε έξω από το παράθυρο της κάμαρής της. «Μπίλι, Μπίλι», χτύπησε στο παραθυρόφυλλο, «εγώ είμαι, ο Γκας. Άνοιξε».

Εκείνη άκουσε τον χτύπο και άνοιξε απαλά το παράθυρο. «Γκας, τι κάνεις εδώ;»

«Ήρθα να σου ζητήσω να με παντρευτείς».

«Μα, δεν γίνεται».

Ο Γκας απόρησε. «Γιατί; Δεν μ' αγαπάς;»

«Σ' αγαπώ πάρα πολύ».

«Τότε γιατί δεν με παντρεύεσαι;»

«Γιατί πρώτα πρέπει να παντρευτεί η αδερφή μου».

«Α». Ο Γκας έξυσε το κεφάλι του, καθώς η Βασιλική έκλεινε το παράθυρο.

Συλλογίστηκε ένα λεπτό την κατάσταση και στη συνέχεια μετακινήθηκε στο διπλανό παράθυρο. Το χτύπησε απαλά, και εμφανίστηκε το πρόσωπο της Ευγενίας. Ο Γκας κούνησε το χέρι μπρος πίσω μερικές φορές. «Συγγνώμη, συγγνώμη». Η Ευγενία ήταν η μεσαία αδερφή.

Προχώρησε λίγο ακόμα και χτύπησε το τρίτο παράθυρο. Η Παναγιώτα τον κοίταξε.

«Ετοίμασε τα πράγματά σου», της είπε. «Παντρευόμαστε».

Έκανε ό,τι της ζήτησε και σύρθηκε έξω από το παράθυρο. Εκείνο το βράδυ το έσκασαν στο Μεξικό.

Από ειρωνεία της τύχης, η οικογένεια της Παναγιώτας (ή Πατρίσια, όπως ήταν γνωστή) είχε μεταναστεύσει στην Αμερική από μια περιοχή όχι μακριά από τον τόπο καταγωγής του Γκας. Οι δυο τους τα πήγαιναν πολύ καλά. Τελικά, έκαναν τρία παιδιά.

Στο πέρασμα των χρόνων, ο Γκας επένδυε τα έσοδά του από τις επιχειρήσεις εστίασης στην αγορά ακινήτων προς ενοικίαση, ώσπου κατάφερε να συγκροτήσει ένα χαρτοφυλάκιο το οποίο επαρκούσε για να συντηρεί την οικογένειά του και να ζουν με άνεση στη μητρόπολη του Λος Άντζελες που ήταν σε άνθηση. Καθώς προερχόταν από το μηδέν, ο περήφανος άντρας ένιωθε ικανοποίηση που είχε δημιουργήσει τόσο σταθερά θεμέλια για τον ίδιο και τα αγαπημένα του πρόσωπα – το αμερικάνικο όνειρο είχε γίνει πραγματικότητα.

Εντούτοις, παρά όσα είχε καταφέρει και όλα όσα είχε επιτύχει, ο Γκας παρέμενε εσαεί ανήσυχος. Μια ακατάβλητη φλόγα έκαιγε μέσα του. Ένιωθε ότι πάντα υπήρχε κάτι παραπάνω να

κάνει' μεγαλύτερες προκλήσεις να κατακτήσει. Δεν επέτρεπε στον εαυτό του να σταματά ή να ελαττώνει ταχύτητα, και μονίμως αντιστεκόταν σε οποιονδήποτε πειρασμό να ξεκουραστεί. Η φιλοσοφία του συνοψιζόταν στη φράση: Δείξε μου κάποιον που είναι ευχαριστημένος και θα σου δείξω έναν άνθρωπο που δεν έχει καταφέρει αρκετά. Ο Γκας δεν ήταν ποτέ ικανοποιημένος με τη θέση του στον κόσμο. Συνεχώς πάσχιζε να κάνει και να γίνει κάτι παραπάνω, αν και δεν ήξερε πάντα με ποιον τρόπο.

Μέρος από αυτήν την καταπιεσμένη ενέργεια έβρισκε διέξοδο στη συμμετοχή σε αθλητικές δραστηριότητες. Ένθερμος παλαιστής, ο Γκας ασχολήθηκε επαγγελματικά με το άθλημα σε μια εποχή κατά την οποία η πάλη αποτελούσε πιο ευγενές σπορ. Ο αθλητισμός ήταν σημαντικό κομμάτι της αρχαίας κουλτούρας του, και οι αρετές αυτές τον ακολούθησαν και στην Αμερική. Οι αντίπαλοί του έλεγαν ότι όταν βρίσκονταν στο ρινγκ με τον Γκας, ήταν σαν να πάλευαν με τον Ηρακλή. Απέκτησε φήμη πανίσχυρου και ατρόμητου μαχητή, ακόμα και όταν τα έβαζε με αντιπάλους δυο φορές σαν αυτόν. Το κολοσσιαίο στέρνο και τα τεράστια χέρια του ήταν από μόνα τους αρκετά, αλλά τα πόδια του (ειδικά οι κνήμες) ήταν τόσο τρομακτικά υπερανεπτυγμένα, που συχνά χρειαζόταν να φαρδαίνει τα μπατζάκια του για να χωρούν οι γάμπες.

Καθώς είχε παραμείνει σωματικά δραστήριος σε όλη τη ζωή του, ο χρόνος είχε σταθεί ευγενικός απέναντί του. Με επιδερμίδα μπρούντζινη και μάγουλα σμιλεμένα θαρρείς από καλέμι, και με κεφάλι γεμάτο σπαστά, ασημένια μαλλιά ο Γκας έμοιαζε με σταρ του Χόλιγουντ. Αλλά η διατροφή του, όπως και πολλών άλλων μεταναστών, είχε σταδιακά απομακρυνθεί από τα άπαχα κρέατα και τα φρέσκα λαχανικά και τη θέση τους είχαν πάρει ιδιαίτερα λιπαρές, τηγανισμένες και υπερβολικά αλμυρές τροφές. Ήταν ο αμερικανικός τρόπος μαγειρέματος. Εξάλλου, είχε και καλύτερη γεύση.

Ένα φωτεινό, ηλιόλουστο απόγευμα που επέστρεφε στο σπίτι πέρασε ορμητικά την εξώπορτα και φώναξε εύθυμα: «Πατρίσια! Πού είναι η αγαπημένη γυναικούλα μου;»

Ήταν ένα πρόσχαρο, καλοκάγαθο κάλεσμα που συνήθιζε να της το απευθύνει δυνατά κάθε φορά που γύριζε σπίτι, κι ας ήταν παντρεμένοι τριάντα δύο χρόνια. Παρά τις δεκαετίες που ήταν μαζί, ο Γκας διατηρούσε μια παιχνιδιάρικη πλευρά. Άλλωστε, αυτό δεν ήταν και το νόημα της ζωής; Καμία δουλειά, όσο σκληρή κι αν ήταν, δεν θα κατέβαλλε αυτό το πνεύμα· κάθε δοξασμένη μέρα ήταν αιτία για γιορτή. Αυτό του το είχαν μάθει από μικρό παιδί. Έτσι έκαναν στον τόπο απ' όπου είχε έρθει στην Αμερική.

Ξαφνικά, συνέβη κάτι παράξενο. Οι μύες στο αριστερό χέρι του άρχισαν να πάλλονται κάπως περίεργα. Ο Γκας έγειρε το κεφάλι – τι ήταν πάλι τούτο; Το τρέμουλο γρήγορα εξαπλώθηκε στον λαιμό του, πριν ανέβει πιο πάνω, στο πιγούνι του. Έμεινε ακίνητος, προσπαθώντας να αξιολογήσει την κατάσταση. Εντελώς αιφνιδιαστικά, το χέρι του μούδιασε εξ ολοκλήρου. Το κούνησε μερικές φορές, αλλά η αίσθηση δεν επανήλθε. Τι ήταν αυτό;

Τη στιγμή εκείνη, ένα δυνατό σφίξιμο τον πίεσε στο στήθος, σαν αντίπαλος στην παλαιίστρα που τον είχε καθηλώσει. Η ατσαλένια λαβή είχε γίνει τόσο ασφυκτική, που με δυσκολία ανάσαινε. Τρικλίζοντας να φτάσει στην κουζίνα, στάθηκε στο ένα γόνατο. Ο Γκας δεν ήταν από τους ανθρώπους που έπεφταν στα γόνατα. Άπλωσε το χέρι προς τα πάνω σε μια προσπάθεια να στηριχτεί στον πάγκο της κουζίνας, μα το άλλοτε παντοδύναμο μπράτσο του δεν συνεργαζόταν και σωριάστηκε στο πάτωμα.

Είχε γίνει έξαλλος. «Χέρι, υπάκουσέ με!» μούγκρισε. «Μη με εγκαταλείπεις, χέρι· κάνε αυτό που σου λέω!»

Ο θυμός έκανε το αίμα να πλημμυρίσει το κορμί του, αλλά το χέρι του εξακολουθούσε να μην ανταποκρίνεται. Αυτό δεν θα το ανεχόταν. Δεν θα άφηνε τη γυναίκα του να τον βρει κουβαρια-

σμένο αναξιοπρεπώς στο πάτωμα της κουζίνας, λες και τον είχε ακινητοποιήσει και κατατροπώσει ένας αντίπαλος. Αυτό ήταν κάτι που δεν του είχε συμβεί ποτέ στο ρινγκ, και δεν θα επέτρεπε να του συμβεί ούτε τώρα.

«Χέρι, αν δεν με σηκώσεις, θα σε κόψω», ούρλιαξε. «Και τώρα, ΔΟΥΛΕΨΕ!»

Αλλά το χέρι δεν άκουγε. Ο Γκας δεν μπορούσε να ξεκολλήσει από το δάπεδο.

Άνοιξε η πόρτα της κουζίνας. Η Πατρίσια είχε ακούσει την αναταραχή και όρμησε να δει τι συνέβαινε. Τον βρήκε να κείτεται στο πάτωμα.

«Γκας! Τι συμβαίνει;» Αμέσως κατάλαβε ότι κάτι πήγαινε τραγικά λάθος.

«Πατρίσια», γρύλισε, ενώ τα ρουθούνια του φλέγονταν, «φέρε μου ένα μαχαίρι!»

Τον κοίταξε γεμάτη απορία. Το αίτημά του της προκαλούσε σύγχυση. Η Πατρίσια ήταν λεπτοκαμωμένη, με ανοιχτόχρωμη επιδερμίδα και καστανοπράσινα μάτια. Η ένωσή τους είχε προκύψει από μπερδεμένες καταστάσεις –ο άντρας της ήταν αρχικά ερωτευμένος με τη μικρότερη αδερφή της–, παρότι εκείνη πάντα τον έβρισκε ιδιαίτερα όμορφο, αν και κατά τι τραχύ και χοντροκομμένο. Παρ' όλα αυτά, είχε διαισθανθεί ότι η σχέση τους θα άντεχε στον χρόνο, κι ας είχε προέλθει αναπάντεχα, και το ένστικτό της είχε βγει αληθινό. Ο γάμος τους ήταν ευτυχισμένος από τη μέρα εκείνη που σύρθηκε έξω από το παράθυρο της κρεβατοκάμαράς της.

Ο Γκας έσπασε τη σιωπή. «Σου είπα, φέρε μου ένα μαχαίρι. Πρέπει να κόψω το χέρι μου!»

Τώρα η Πατρίσια είχε αρχίσει να ανησυχεί. Πισωπάτησε αργά. «Πάω... να...»

Βηματίζοντας προς τα πίσω, ενώ ταυτόχρονα τον κοίταζε στο πάτωμα με βαθιά ανησυχία, είπε: «Πάω να καλέσω σε βοήθεια».

«Δεν υπάρχει λόγος!» της ούρλιαξε, με τα φρύδια ανασηκωμένα από οργή. «Κάνε αυτό που σου λέω. Φέρε ένα μαχαίρι να κόψω αυτό το χέρι που δεν με ακούει, και θα συνεχίσουμε τη μέρα μας».

Η Πατρίσια άρχισε να τρέμει. Όλο απελπισία, δεν ήξερε τι να κάνει, πράγμα ασυνήθιστο για την ίδια. Πάντα ήξερε τι να κάνει, πώς να αντιμετωπίσει τις καταστάσεις. Αλλά αυτήν τη φορά ήταν διαφορετικά. Ο λαϊμός του άντρα της είχε αρχίσει να γίνεται όλο και πιο μαβής, και η κηλίδα εξαπλωνόταν στο πρόσωπό του. Κάτι δεν πήγαινε καθόλου καλά.

«Έλα σε μένα, αγαπούλα μου», την παρακάλεσε, αυτή τη φορά πολύ πιο γλυκά και τρυφερά. Τι συνέβαινε; Δεν είχε ξανακούσει τέτοιες παθητικές λέξεις να βγαίνουν από τα χείλη του συζύγου της. «Έλα, κράτα με», την ικέτευσε.

Ούτε είχε ξαναδεί στο παρελθόν τον άντρα της να φοβάται. Ποτέ δεν είχε επιτρέψει στον εαυτό του να δείξει εμφανή σημάδια αδυναμίας. Η κληρονομική υπερηφάνεια του δεν επέτρεπε κάτι τέτοιο. Η Πατρίσια γονάτισε δίπλα του και πρόσεξε ότι τώρα από το στόμα του έβγαине ένα κλαψούρισμα.

«Απλώς, κράτα με», της είπε. Έπειτα από τριάντα δύο χρόνια γάμου αυτά ήταν τα τελευταία λόγια που αντάλλαξαν πριν ξεψυχήσει.

Έτσι τέλειωσε η ζωή του Γκας Γκιμπς. Έτσι απλά, μετά από εξήντα τέσσερα χρόνια επιτυχιών και αποτυχιών, καλών και κακών στιγμών, ονείρων που πραγματοποιήθηκαν και άλλων που διαλύθηκαν, τα πάντα τέλειωσαν ξαφνικά. Το πιστοποιητικό θανάτου που εκδόθηκε μετά τη νεκροψία ανέφερε ως αιτία την αποφρακτική στεφανιαία νόσο, δηλαδή έμφραγμα. Ήταν κάτι πολύ συνηθισμένο σε εκείνους που είχαν υιοθετήσει τη νέα αμερικανική διατροφή με τα γεμάτα λιπαρά, πρόχειρα γεύματα και τις άλλες ανθυγιεινές διατροφικές προτάσεις. Οι αρτηρίες του είχαν φράξει από αποθέματα λίπους που είχαν στερεοποιηθεί.

Το μόνο περίεργο στο πιστοποιητικό θανάτου ήταν ότι το όνομά του δεν αναγραφόταν ως Γκας Γκιμπς, αλλά, αντίθετα, ως Κωνσταντίνος Νικόλας Καρνάζης. Όπως πολλοί ξένοι που ανησυχούσαν μην τυχόν υπέφεραν από το στίγμα που συνόδευε όσους είχαν μεταναστεύσει πρόσφατα, είχε επιλέξει ένα ψευδώνυμο, ώστε να ενσωματωθεί πιο ομαλά. Πώς τα ξέρω όλα αυτά; Τα ξέρω επειδή ο Γκας Γκιμπς έδωσε το όνομά του σε μένα: Ήταν ο παππούς μου.

Στην αγκαλιά του παππού μου Κωνσταντίνου έξω από τον Ελληνορθόδοξο Ναό της Αγίας Σοφίας (Λος Άντζελες, 1964)